
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра фінансів, банківської справи та страхування СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	---	---

Назва курсу	Банківська система
Викладач	Подплетній Валерій Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(050)7578287
Е-mail	podpletniyv@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки Форма контролю: екзамен Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 36 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 66 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Макроекономіка, Фінанси, Гроші та кредит

1. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Банківська система" є формування у студентів системи знань щодо сутності та змісту формування ефективної банківської системи, що є однією з головних проблем сучасного етапу економічного розвитку та отримання ними базової підготовки у сфері банківської справи, формування комплексу теоретичних знань з питань функціонування комерційних банків та їхніх послуг, вивчення особливостей роботи центрального банку як головної складової банківської системи, оволодіння методологічними основами здійснення основних операцій банків і організації взаємовідносин комерційних банків з клієнтами, вміння використовувати та адаптувати отримані знання для розв'язання конкретних виробничих ситуацій.

Завдання навчальної дисципліни полягає у:

- з'ясуванні наявних поглядів про необхідність, зміст та структуру банківської системи;
- з'ясуванні сутності та функцій банківської системи, її класифікаційних ознак та видів;
- виявленні впливів глобальних інституційних макро- і мікроекономічних чинників розвитку банківських систем;
- визначенні напрямів розвитку банківського сектору економіки України;
- формуванні пріоритетів модернізації вітчизняної банківської системи;
- дослідженні банківських криз, причин їх виникнення та характерних рис;
- вивченні банківських операцій та їх різновидів;
- здійсненні аналізу банківської діяльності та оцінка фінансового стану банків;
- аналізі банківських ризиків та їх наслідків для діяльності банківської системи;
- вивченні світового досвіду функціонування банківських систем та їхньої взаємодії з національною банківською системою.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	Тема 1. Виникнення та розвиток банківських систем Походження та розвиток банків. Особливості розвитку грошей та банківництва на українських землях в умовах античності. Банківництво у Стародавній Греції. Виникнення банків у стародавньому Римі. Розвиток банківництва у середньовічній Європі. Зародження кредитно-банківських відносин у Київській Русі. Грошово-банківські системи Європи. Поняття, призначення та класифікація банків. Роль банків в інвестуванні	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle

	економіки. Сучасні банківські системи та їх характеристики. Банківські системи Англії, Німеччини, США, Японії. Становлення та розвиток банківської системи України. Суть та функції банківської системи. Види та принципи функціонування банківських систем. Передумови становлення та розвитку вітчизняної банківської системи. Міжнародні стандарти ведення банківського бізнесу.		
2	Тема 2. Центральні банки як складова банківської системи країни Походження центральних банків та їх розвиток. Організаційно-правові основи функціонування Національного банку України. Функції центрального банку та їх зміст. Операції Національного банку України як банка банків. Структура та форми управління Національного банку України. Капітал, доходи та витрати Національного банку України. Незалежність центрального банку та чинники, що її визначають. Сутність та цілі грошово-кредитної політики НБУ. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ. Курсове та інфляційне таргетування як альтернативні проміжні цілі монетарної політики. Діяльність НБУ як фінансового агента уряду. Кредитні відносини Національного банку України з банківськими установами.	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дискусія на тему: «Діяльність Національного банку України під час воєнного стану» 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle
3	Тема 3. Організація діяльності комерційних банків Банк як суб'єкт підприємницької діяльності. Види банків та банківських об'єднань. Порядок створення та реєстрації банківської установи. Порядок державної реєстрації банків з іноземним капіталом. Особливості ліцензування банківської діяльності. Порядок надання банкам письмового дозволу НБУ. Організаційна структура і управління банком. Функціональні та територіальні структурні підрозділи банку. Сутність, види та значення банківських операцій. Основні способи реорганізації банку. Ліквідація банку.	11	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Дискусія на тему: «Тенденції та економічна оцінка присутності банків з іноземним капіталом у банківській системі України» 6. Пройти тест в Moodle
4	Тема 4. Формування ресурсів комерційного банку Банківські ресурси, їх види та класифікація. Капітал банку, його склад, структура, джерела формування та напрями використання. Порядок формування капіталу банку. Особливості формування резервного фонду банку. Залучений капітал банку. Вклади як головне джерело банківських ресурсів. Види вкладів і їх характеристика. Гарантування вкладів фізичних осіб. Методи прогнозування залучених коштів. Запозичення ресурсів на міжбанківському ринку. Недепозитні джерела ресурсів банку.	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій та завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. Дискусія на тему: «Зовнішні та внутрішні фактори впливу на формування ресурсів комерційного банку» 5. Пройти тест в Moodle
5	Тема 5. Розрахунково-касові операції комерційних банків Характеристика грошового обороту та платіжної системи. Основи організації, способи і форми грошових розрахунків в економіці. Готівкові та безготівкові розрахунки. Правові основи відкриття рахунків в банку. Види та характеристика рахунків. Порядок відкриття, переоформлення та закриття рахунків. Форми безготівкових розрахунків. Сфера використання і порядок проведення розрахункових операцій. Організація готівкових грошових	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій та завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle

	<p>розрахунків. Кругообіг готівкових грошей. Характеристика міжбанківських розрахунків. Характеристика Системи електронних платежів. Характеристика внутрішньобанківської платіжної системи та міжнародних систем розрахунків. Система електронних банківських послуг населенню. Призначення банківських платіжних карток. Класифікаційні ознаки платіжних карток. Контроль за дотриманням розрахункової дисципліни з боку банків. Порядок відкриття, ведення та закриття рахунків клієнтів банку. Касові операції банків. Прогнозування касових оборотів банків.</p>		
6	<p>Тема 6. Кредитні операції комерційних банків Загальний порядок здійснення кредитних операцій комерційних банків. Характеристика сучасної системи кредитування. Суть та класифікація кредиту. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин. Принципи кредитування. Етапи процесу кредитування. Розгляд кредитної заявки. Визначення кредитоспроможності позичальника. Суть кредитної угоди. Укладення кредитної угоди. Порядок видачі і погашення кредиту. Контроль банку за правильним використанням кредиту і своєчасним його погашенням. Методи кредитування. Види та характеристика позичкових рахунків. Форми забезпечення кредиту. Застава та заставне право. Гарантія та поручительство. Страхування відповідальності позичальника. Кредитний ризик і методи управління. Формування резерву для покриття можливих втрат від кредитних операцій. Види кредитів. Особливості надання та погашення окремих видів кредитів. Товарна та грошова форми кредиту. Кредити пов'язані з вексельним обігом, лізинговий, споживчий кредит, бланковий кредит, кредит під цінні папери, сільськогосподарський кредит, іпотечне кредитування, контокорентний кредит, інші види кредитів. Суть, значення проблемних кредитів банку. Управління проблемними кредитами банку.. Класифікація кредитного портфеля банку. Зміст кредитної політики банку.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Практичне завдання: оцінка ефективності кредитної політики банку 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle
7	<p>Тема 7. Операції банків з вексями Характеристика та види векселів. Визначення векселя з позиції боргового зобов'язання та платіжного документа. Характеристика вексельного обігу. Визначення місця банків при обслуговуванні векселів. Розподіл операцій банків з вексями на власні, де банки є емітентами боргового зобов'язання, та клієнтські. Характеристика сутності векселя та організації вексельного обігу в Україні. Класифікація операцій банку у сфері вексельного обігу. Кредитні операції банків з вексями. Врахування векселів. Вексельне перерахування та вексельна переастанова. Рефінансування НБУ банківських установ за допомогою векселів. Особливості кредитування під заставу векселів. Онкольний кредит. Торговельні операції з вексями. Гарантійні операції з вексями. Авалування векселів. Видача гарантій під забезпечення оплати векселів. Розрахункові операції банків з вексями. Оформлення заборгованості вексями. Розрахунки з використанням векселів. Комісійні та довірчі операції з вексями. Інкасування векселів. Зберігання векселів. Купівля, продаж і обмін векселів</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle

	за дорученням.		
8	<p>Тема 8. Операції комерційних банків з цінними паперами</p> <p>Загальна характеристика діяльності банків на ринку цінних паперів. Перелік операцій з цінними паперами, що підлягають ліцензуванню в НБУ та порядок видачі ліцензії. Емісійні операції банків. Зміст основних етапів емісійної діяльності банків. Формулювання інвестиційних цілей банку. Форми інвестицій в цінні папери: стратегічні і портфельні інвестиції. Характеристика етапів процесу інвестування. Особливості функціонування біржового та позабіржового ринку цінних паперів в Україні. Заставні операції банків як похідні від кредитних. Професійна діяльність банків на ринку цінних паперів. Ризик і ліквідність інвестиційних операцій. Регулятивні вимоги до операцій банків з цінними паперами.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Дискусія на тему: «Перешкоди на шляху розвитку банківських операцій з цінними паперами» 6. Пройти тест в Moodle
9	<p>Тема 9. Операції комерційних банків в іноземній валюті</p> <p>Валютний ринок та його структура. Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Суть, значення та загальна характеристика валютних операцій банку. Відкриття та обслуговування рахунків в іноземній валюті. Неторговельні операції банків в іноземній валюті. Характеристика основних форм міжнародних розрахунків (авансовий платіж, торгівля за відкритим рахунком, документарний акредитив, документарне інкасо). Порядок здійснення міжнародних розрахунків за експортно-імпортними операціями. Конверсійні операції з готівковою іноземною валютою. Кореспондентські відносини вітчизняних банків з іноземними. Методи визначення валютного курсу. Відкрита валютна позиція банку та методика її розрахунку.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle
10	<p>Тема 10. Нетрадиційні операції та банківські послуги</p> <p>Види нетрадиційних банківських операцій та послуг: загальна характеристика. Економічні основи банківського лізингу та його форми. Лізингові операції та перспективи їх розвитку в Україні. Банківські гарантії та поручительства як форми банківських послуг. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Трастові послуги. Учасники факторингових операцій та зміст договірних відносин між ними. Визначення плати за факторингове обслуговування. Характерні ознаки форфейтингу. Зміст і послідовність здійснення форфейтингової операції, визначення плати за неї. Діяльність банків на ринку дорогоцінних металів. Банківське страхування (bancassurance).</p>	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle
11	<p>Тема 11. Забезпечення фінансової стійкості банків</p> <p>Доходи, витрати та фінансові результати банківської діяльності. Регулювання банківської діяльності, його суть та форми. Принципи регулювання банківської діяльності в Україні. Форми регулювання банківської діяльності. Організація банківського нагляду в Україні. Регулятивний капітал банку: призначення та порядок визначення. Субординований борг. Економічні нормативи капіталу банку. Економічні нормативи ліквідності. Нормативи кредитного ризику. Нормативи інвестування. Зміст та порядок</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дискусія на тему: «Загрози фінансовій стійкості комерційних банків у воєнний період та засоби їх нейтралізації» 4. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 5. Презентації індивідуальних

	здійснення контролю за дотриманням банками економічних нормативів та вимог щодо регулятивного капіталу банків. Сутність фінансової стійкості банку та методи її оцінки. Рейтингові системи оцінки банків. Номерна система рейтингу. Бальна рейтингова система. Індексний метод побудови рейтингу. Основні компоненти рейтингової системи CAMELS. Забезпечення фінансової безпеки банків.		завдань 6. Пройти тест в Moodle
Разом		120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Розв'язання розрахункових практичних завдань	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;

- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищій бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати:

5 балів – ставиться, якщо практичне завдання розв'язано вірно;

4 бали – ставиться, якщо в практичному завданні допущені незначні помилки;

3 бали – якщо завдання розв'язано вірно не менше 50% обсягу завдання;

2 бали – якщо завдання розв'язано вірно менше половини обсягу завдання;

1 бал – якщо завдання розв'язано вірно не менше 25% обсягу завдання;

0 балів - якщо завдання не виконано або виконано невірно.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В.,

Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 580 с.

2. Банківська система: підручник/ О. М. Тридід, Б. В. Самородов, І. М. Вядрова та ін. Львів: Новий Світ-2000, 2023. 536 с.

3. Стрельбицька Л.М. Стрельбицький М.П., Гіжевський В.К. Банківське безпекознавство: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 602 с.

4. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 368 с.

5. Валютно-фінансові операції в міжнародному бізнесі: навчальний посібник / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, І.Ю. Мелушова, О.І. Печенка. Харків: ХДУХТ, 2019. 217с.

6. Варцаба В.І, Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород: видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.

7. Кузнецова С. А., Болгар Т.М., Пестовська З. С. Банківська система: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури». 2014. 400 с.

8. Основи банківської справи: навч. посіб. / В. В. Іващенко, І. Ш. Невлюдов, Г. А. Краснобрига та ін.. - Київ: Кондор, 2021. 150 с.

9. Савіна Л.О. Фінансовий аналіз у комерційному банку: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 190 с.

10. Стечишин Т. Б., Малахова О. Л. Банківська справа: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 404 с

Додаткові:

1. Агрес О. Bancassurance як процес співпраці банківського й страхового бізнесу / О. Агрес, А. Колодій - URL: <https://doi.org/10.31734/agraecon2018.01.045>

2. Васильченко З.М. Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація: монографія. Київ: Кондор, 2020. 528 с.

3. Закірова С. PayPal в Україні: питання залишається відкритим *Громадська думка про правотворення*. 2018. № 7 (151). С. 14-20. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2018/7.pdf>.

4. Кадала В. В., Хайлова Т. В., Еузенко О. П. Банківське право: навчальний посібник/ заред. д-ра юрид. наук, проф. Б. В. Деревянка; МВС України, Донецький юридичний інститут. Кривий Ріг : ДЮІ, 2020. 172 с.

5. Кількість банків в Україні (2008-2020). URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/>

6. Ковальчук К.Ф., Архирейська Н.В., Валенюк Н.В. Ринок фінансових послуг: навч. посібник. - Дніпро: НМетАУ, 2018. 135 с.

7. Козаченко А.Ю. Організація внутрішньогосподарського контролю в системі управління науково-дослідних установ. *Всеукраїн. наук.-практ. конф. «Проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення в системі управління»*, 29 листоп. 2018 р. Вінниця: ВНАУ, 2018. 7 с.

8. Комплексна програма розвитку фінансового сектору до 2020 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kompleksna-programa-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2020-roku>

9. Косов А.С. Міжнародний досвід регулювання банківської ліквідності та можливості його реалізації в Україні. URL: <http://>

rev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/51.pdf

10. НБУ зробив крок до поживлення кредитування. URL : <https://www.epravda.com.ua/news/2020/02/21/657317/>

11. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 432 с.

12. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник, Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. 460 с.

13. Фінансово-кредитні системи: проблеми теорії і практик: *Всеукр. студ. наук. конф.* (Київ, 20 березня 2019 р.): тези доп. / відп. ред. Н.П. Шульга -К: Київ. над. торг.-екон. ун-т.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Цивільний кодекс України. - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Про банки і банківську діяльність / Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

4. Про валюту і валютні операції / Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>

5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів регулювання банківської діяльності / Закон України від 13.05.2020 № 590-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/590-20#Text>

6. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні / Закон України № 448/96-ВР від 30.10.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>

7. Про електронну комерцію / Закон України № 675-VIII від 03.09.2015 р.. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення / Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. - URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n584>

9. Про затвердження критеріїв та умов визначення банками, в яких державі належить 75 і більше відсотків статутного капіталу, заходів з управління проблемними активами / Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2020 р. № 281. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2020-%D0%BF#Text>

10. Про Національний банк України: Закон України, затверджений Верховною Радою України від 20.05.1999 № 679-XIV. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

11. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від

- 05.04.2001 № 2346-III. - URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>
13. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 № 1734-VIII. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>
14. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР. - URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text>
15. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
16. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. - URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/page) page
17. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: Постанова НБУ №5 від 02.01.2019. - Режим до ступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005_5_00-19
18. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями / Постанова НБУ №2 від 02.01.2019. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/v0002500-19>
19. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням: Постанова Національного банку України від 05.11.2014 № 705 - URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705_500-14#Text
20. Про визначення системно важливих банків / Рішення Національного банку України від 27.06.2019 № 438 URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr43_8500-19#Text
21. Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні: Постанова Національного банку України від 28 грудня 2018 року № 162. - URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vO1625_00-18#Text
22. Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова НБУ від 06.11.2019 р. № 127. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/06112019_127.pdf?v=4
23. Про затвердження Змін до Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні: Постанова від 21 січня 2020 №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-20#Text>
24. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова НБУ № 22 від 21.01.2004 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
25. Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні: Постанова Національного банку України від 25.09.2018 № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
26. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів / Постанова Національного банку України від 12.11.2003 № 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
27. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Національного банку України від 28.08.2001 № 368. - URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
28. Про затвердження Положення про організацію системи управління

ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Національного банку від 11.06.2018 № 64 редакція діє з 07.04.2020. - URL : <https://zakon.rada.gov.Ua/laws/show/v0064500-18#Text>

29. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами / Постанова Національного банку України від 03.12.2003 № 514. - URL : [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ Z1213-03](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/Z1213-03)

30. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України / Постанова Національного банку України від 16.12.2002 № 508. - URL: [:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03)

31. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах / Постанова Національного банку України від 15.12.2004 № 639. URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/1 aws/sho w/z0041 -05#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text)

32. Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів / Постанова Національного банку України від 05.11.2014 № 705. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text>

33. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні / Рішення Національного банку України від 15.12.2017 № 803. URL: [https://zakon.rada.gov. ua/laws/show/vr803 5 00-17#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#Text)

34. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України / Постанова НБУ від 02 серпня 2004 р. № 361. URL: [https://zakon.rada.gov. ua/laws/show/v03 615 00- 04#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04#Text)

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
8. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
9. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.
10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

12. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>

13. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.

14. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>

12. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>

15. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ФБСС, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.